

Anti-pestprotocol Sterrenpad 't Ven.

Protocol

Pesten is een veel voorkomend en niet makkelijk op te lossen probleem. Basisschool Sterrenpad 't Ven wil al zijn leerlingen onderwijs geven in een sociaal en pedagogisch veilig klimaat. Pesten is ontoelaatbaar en ongewenst gedrag.

Met behulp van een pestprotocol volgen we een duidelijk plan van aanpak met als doel het bevorderen van een goed pedagogisch klimaat in de groepen en op school. In dit plan is het belangrijk dat alle betrokkenen hun verantwoordelijkheid nemen: ouders, de gepeste, de pesters, de meelopers, het schoolteam.

Doel

Alle kinderen moeten zich bij ons op school veilig kunnen voelen, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het team van het Sterrenpad streeft naar een herkenbaar pedagogisch klimaat dat zich kenmerkt door structuur, voorspelbaarheid, warmte en veiligheid.

Wat verstaan we onder pesten?

We spreken van pestgedrag als een kind zich ongelukkig voelt, omdat hij of zij stelselmatig geconfronteerd wordt met vervelend of agressief gedrag, of buitengesloten wordt van de groep.

Een duidelijk overzicht van de kenmerken van plagen en pesten en de gevolgen van dit gedrag vormen een basis voor het signaleren van pestgedrag:

Plagen:	Pesten:
Is onschuldig en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	Gebeurt berekend (men weet meestal vooraf, wie, hoe en wanneer met gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen.
Is van korte duur of gebeurt slechts tijdelijk.	Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
Speelt zich af tussen 'gelijken'.	Ongelijke strijd. De onmachtgevoelens van de gepeste staan tegenover de macht gevoelens van de pester.
Is meestal te verdragen, of zelfs leuk maar kan ook kwetsend of agressief zijn.	De pester heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
Meestal één tegen één.	Meestal een groep (pester en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
Wie wie plaagt, ligt niet vast. De partijen wisselen keer op keer.	Er bestaat neiging tot een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers.

Gevolgen:	Gevolgen:
'Schaafwond' of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel).	Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk, als psychisch) heel pijnlijk, ingewikkeld en langspend zijn.
De vroegere relaties worden vlug hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.	Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam.
Men blijft opgenomen in de groep.	Isolement en grote eenzaamheid bij de gepeste.
De groep lijdt er niet echt onder.	De groep of een deel van de groep lijdt onder een bedreigend en onveilig klimaat. Er is angst en wantrouwen en weinig openheid en spontaniteit.

Preventie

De leerkracht van de groep speelt een belangrijke rol in het tot stand brengen van een veilig groepsklimaat. Het team is intensief bezig met het borgen van dat veilige klimaat. Zij staan garant voor de veiligheid van elk kind.

Middelen die ingezet worden:

- Regelmatig (minimaal één keer per maand) zijn er kringgesprekken over de sfeer in de groep. Inzet vanaf groep 1.
- De methode De Vreedzame School voor groep 1 tot en met 8.

- Gebruik en toepassing van de Gouden Regels van Basisschool Sterrenpad. Groeps- en schoolregels hangen zichtbaar in elke klas en worden regelmatig besproken.
- Beloningssysteem n.a.v. de Gouden Regels d.m.v. sterren.
- Afname Sociale kaart en Sociogram (2x per jaar).
- Invullen van SCOL (2x per jaar).
- Ik denk me sterk-training.
- Voorbeeldfunctie van de leerkracht in het stimuleren van positief gedrag.
- Observeren van de groep en hun omgang met elkaar.
- Een intensieve samenwerking met ouders, elkaar infomeren.
- Als er sprake is van zorgen wordt dat besproken met de leerling (en ouders). Deze gesprekken worden genoteerd in Eduscope.

Voor vragen over deze middelen kunt u terecht bij de groepsleerkracht, de kartrekker werkgroep gedrag Winnie Geurts, of de vertrouwenscommissie, bestaande uit de teamleden Renee Raedts en Mariëtte Lamers en de ouders Jeroen Hovens en Marieke Schreinemachers.

Hoe wordt er gehandeld in situaties waarin pestgedrag wordt gesignaleerd?

door gepeste leerling zelf, ouders, andere leerling of leerkracht.

(Signalen en tips voor ouders zijn te vinden in bijlage 1 en 2)

1. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. De groep wordt hierbij betrokken.
2. De ouders worden op de hoogte gebracht.
3. Bovendien informeert hij/zij de IB-er nadat het pesten daadwerkelijk is gestopt over het voorval en de gemaakte afspraken. IB-er registreert dit in de zogenaamde incidentenregistratie.
4. Wanneer het pesten door blijft gaan of terugkeert volgen we achtereenvolgens de volgende stappen:
 - Er vindt een gesprek plaats tussen directie, leerkracht en ouders van de pestende leerling. In dit gesprek worden afspraken gemaakt over de aanpak. De leerkracht maakt van dit gesprek een verslag.
 - Mocht in het voornoemde gesprek geen overeenstemming bereikt worden, dan neemt de directie een besluit over de vervolgstappen. Hiervan worden ouders en leerkracht binnen een week na het gesprek schriftelijk op de hoogte gesteld.
 - Bij aanhoudend ongewenst gedrag van de leerling kan de directie besluiten tot een (tijdelijke) schorsing van de leerling.

- Wanneer ook hierna het ongewenste gedrag aanhoudt, zal de directeur het bevoegd gezag verzoeken tot verwijdering over te gaan. Hierbij wordt de procedure als omschreven in de schoolgids (toelating, schorsing en verwijdering) in acht genomen.

Begeleiding van de gepeste leerling en de ouders

Een gepest kind kan zich erg eenzaam voelen en heeft recht op de zorg vanuit school. Naast het voorkomen van nieuw pestgedrag wordt er ook gekeken naar het verwerken van de ervaringen. Dit kan gebeuren door:

- Gesprekken met de leerkracht. Naast incidentele momenten kunnen ook vaste gesprekken worden gepland waarin het kind gevraagd wordt naar de vooruitgang. Het doel is zowel het signaleren van nieuwe problemen als het verwerken van de eerdere ervaringen.

Het volgende komt aan bod in deze gesprekken:

- We gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- We laten de leerling inzien dat je soms ook op een andere manier kunt reageren.
- We gaan na welke oplossing het kind zelf wil.
- We benadrukken de sterke kanten van het kind.
- We stimuleren het dat de leerling zich anders/beter opstelt.
- We plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het over te beschermen.
- Schriftelijke verwerking door het kind. Het kind krijgt de beschikking over een “verwerkingsschriftje” dat op elk gekozen moment door het kind kan worden ingevuld onder en buiten schooltijd. Het kind krijgt op die manier de gelegenheid de ervaringen van zich af te schrijven of te tekenen.
- Het kind neemt eventueel deel aan een sociale vaardigheidstraining.

Ouders kunnen het pesten van hun kind direct op school bespreken met de groepsleerkracht. Eventueel kan de kartrekker werkgroep gedrag nog aansluiten bij dit gesprek.

Begeleiding van de Pester en de ouders

De Pester heeft ook recht op hulp. Hij is namelijk niet in staat om op een normale wijze met anderen om te gaan en heeft daar hulp bij nodig. Die hulp bestaat uit de volgende punten:

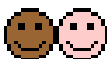

- Een gesprek met kind en ouders waarin gezocht wordt naar de oorzaak van het pestgedrag. Daarbij wordt aangegeven welk gedrag niet geaccepteerd wordt op school en welk gedrag wel gewenst is.
- We proberen te laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Er wordt bewust aandacht besteed aan positieve karaktereigenschappen van de gepeste. Iedereen is de moeite waard, iedereen is uniek!
- We laten de Pester excuses aanbieden.
- Een aantal vervolgesprekken, waarin het gedrag en de ontwikkeling hiervan wordt besproken.
- Een afspraak over straf die volgt als het pestgedrag toch weer voorkomt.
- Pestgedrag wordt binnen het team gemeld zodat iedereen alert kan reageren.
- Het kind neemt eventueel deel aan een sociale vaardigheidstraining.

Ouders hebben vaak moeite om hun kind terug te zien in de rol van meeloper of Pester. Ouders hebben niet altijd de juiste informatie of zien de ernst van de situatie niet in. Behalve het kind moeten dus ook vaak de ouders doordrongen worden van het ongewenste karakter voor alle betrokkenen van het vertoonde pestgedrag.

Begeleiding van de grote groep

- We maken het probleem bespreekbaar in de groep.
- Er wordt bewust aandacht besteed aan positieve karaktereigenschappen van kinderen. Iedereen is de moeite waard, iedereen is uniek!
- We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen, hun verantwoordelijkheid nemen.
- We bespreken met de leerlingen dat meedoen met de Pester ook verantwoordelijk zijn. Dit meedoen verergert het probleem.
- We stimuleren de kinderen in de groep om pestgedrag te melden, dit is geen klikken! We zijn samen verantwoordelijk voor een fijne en veilige sfeer in de groep.
- We bespreken wat het effect is van het pesten voor het kind dat gepest wordt.
- Indien nodig wordt er extra hulp ingezet, bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining, de GGD.

De 10 regels voor een fijne en veilige groep:

1		Wees vriendelijk naar elkaar.
2		Laat anderen meespelen zodat niemand zich buitengesloten hoeft te voelen.
3		Als je iets dwars zit, praat hierover met degene om wie het gaat. Zo kan hij/zij zijn/haar eigen verhaal vertellen.
4		We accepteren iedereen zoals hij/zij eruitziet; anders zijn is leuk.
5		Als iemand een foutje maakt: geeft niet we maken allemaal fouten. Help elkaar hierbij.
6		Respecteer andermans eigendommen.
7		Bij een ruzie probeer je er eerst samen uit te komen, als dat niet lukt vraag je hulp bij een leerkracht.
8		Laat iedereen in zijn waarde.
9		Help mee de sfeer op school zo te krijgen dat iedereen zich veilig voelt.
10		Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat aan de leerkracht. Dat is geen klikken.

Bijlage 1:

Informatie voor ouders van gepeste leerlingen:

Wat kunnen signalen zijn van pesten?

- Niet meer naar school willen.
- Niets meer over school vertellen.
- Nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen of niet meer bij anderen gevraagd worden.
- Slechtere resultaten op school dan vroeger.
- Vaak dingen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen.
- Vaak hoofdpijn of buikpijn hebben.
- Blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen.
- Niet willen gaan slapen; vaker wakker worden of nachtmerries hebben; bedplassen.
- De verjaardag niet willen vieren.
- Niet buiten willen spelen.
- Niet alleen een boodschap durven doen.
- Niet meer naar een club willen/gaan.
- Bepaalde kleren niet meer aan willen.
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn.
- Zelf blessures creëren om niet naar school te hoeven.

Wat ouders/verzorgers zelf kunnen doen?

- Neem uw kind serieus en zeg dat u met anderen vertrouwelijk gaat praten om het pesten te stoppen.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Praat erover met uw kind of vraag uw kind op te schrijven of te tekenen wat het heeft meegemaakt. En garandeer uw kind, dat u zorgvuldig en vertrouwelijk hiermee zult om gaan.
- Leg uw kind uit hoe het komt dat kinderen pesten.
- Samen praten over pesten kan ook via een boek of film over dit onderwerp (Voorbeelden: 'Spijt', 'Pudding Tarzan').
- Vertel dat als volwassenen nietsdoen, zij niet zien dat er gepest wordt of dat ze niet weten hoe het probleem moet worden opgelost.
- Waarschuw uw kind dat het mogelijk is dat het pesten niet meteen ophoudt als er beter op wordt gelet. De problemen van het kind dat pest zijn soms erg groot en moeilijk op te lossen op korte termijn.
- Houd het onderwerp bespreekbaar, informeer regelmatig hoe het gaat.
- Als u er van uw kind met niemand over mag praten, steun dan uw kind, geef achtergrondinformatie en maak duidelijk dat de school het zorgvuldig zal aanpakken. Voordat u dit belooft, is het raadzaam te vragen wat de school doet.
- Beloon uw kind en help het zijn/haar zelfrespect terug te krijgen.

- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een (team)sport.
- Houd de communicatie open, blijf in gesprek met uw kind. Doe dat niet met een negatieve insteek, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Een negatieve manier van vragen is bijvoorbeeld: “Wat is er vandaag weer voor ergs gebeurd?”
Vraag bijvoorbeeld wat hij of zij het leukste vond deze dag?
- Houd regelmatig en intensief contact met de leerkracht van uw kind.
- Als uw kind echt lijdt onder het pesten en dat ten koste gaat van het zelfvertrouwen, kan hulp van een deskundige nodig zijn. Dit kan individueel of mogelijk in een sociale vaardigheidstraining.
- Houd het niet stil maar onderneem actie, door iemand in vertrouwen te nemen.

Informatie voor ouders van pestende leerlingen

- Neem het probleem serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind kan in de verleiding komen te gaan pesten.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak en aanleiding van het pesten te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het gedrag bij anderen doet.
- Besteed aandacht aan uw kind, door te laten merken dat u veel waarde hecht aan wat voor hem/haar belangrijk is. En door te laten merken dat u het belangrijk vindt dat het zich niet rot voelt.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een (team)sport.
- Bekijk samen met uw kind een boek of film over pesten (Voorbeelden: ‘Spijt’ ‘Pudding Tarzan’).
- Houd de communicatie open, blijf in gesprek met uw kind. Geef adviezen over andere manieren om met elkaar om te gaan.
- Houd regelmatig en intensief contact met de leerkracht van uw kind.
- Ook zijn er mogelijkheden om uw kind aan een sociale vaardigheidstraining te laten meedoen. Informatie hierover is op te vragen bij de groepsleerkracht, gedragsspecialist of een lid van het MT.

Bijlage 2

Digitaal pesten

Wat kun je doen om digitaal pesten te voorkomen?

Tips voor uw kind:

- Zet voor jezelf de argumenten waarom je (kind) op internet wil op een rijtje en bespreek dit, met iemand die je vertrouwt en die er verstand van heeft, hoe dit op een veilige en verantwoorde manier kunt bereiken.
- Weet dat niet alles waar is wat je op internet tegen komt en maak dit ook duidelijk aan je kind.
- Gebruik een apart e-mailadres voor registratie op websites en gebruik niet je volledige voor- en achternaam in het adres.
- Gebruik altijd een bijnaam met chatten via een site.
- Kies voor een profielfoto waarin je moeilijker herkenbaar bent. Bespreek dit eventueel met iemand die je vertrouwt.
- Als je je vervelend voelt door iets wat je hebt gezien, vertel het dan aan iemand die je vertrouwt.
- Blijf altijd vriendelijk en ga niet (terug) schelden. Anders kun je beter stoppen met het 'gesprek'.
- Verwijder onbekende mensen uit je vriendenlijsten.
- Bel of mail niet zomaar met kinderen die je alleen van internet kent en spreek niet met ze af zonder dat je ouders het weten.
- Verstuur geen flauwe grappen, dreigbrieven of haatmail.
- Geef geen persoonlijke informatie aan mensen die je alleen via internet kent.

Dus: geen e-mail, telefoon, adres, namen, wachtwoorden enz.

Let vooral op bij foto's die je op internet plaatst. Deze kan namelijk gemakkelijk gekopieerd worden en op andere websites geplaatst worden en bewerkt worden zonder jouw toestemming. Houd daar rekening mee.

- Wees voorzichtig met het gebruik van je webcam. Gebruik geen webcam bij personen die je niet kent of vertrouwt. Jouw beelden kunnen worden opgeslagen en gebruikt voor andere doeleinden.

Wat kun je tegen digitaal pesten doen?

- Realiseer je dat dit kan gebeuren door iemand, die het persoonlijk moeilijk heeft en niemand heeft die hem/haar daarbij kan helpen.
- Vat het niet altijd persoonlijk op.
Als het pesten komt van mensen die je niet kent, dan is het vaak verveling.

De anonimiteit van internet maakt het gemakkelijk om een ander uit te schelden.

- Bewaar de bewijzen van e-mails, berichten en appjes waar dit mogelijk is.
- Negeer negatieve pestberichten.

Je kunt het beste niet reageren op pestberichten. Negeren is effectief in de beginfase van pesten. Pestkoppen willen vaak aandacht en als je dan niet reageert gaan Pesters op zoek naar iemand anders die wel reageert. Meldt het wel altijd aan je ouders!

- Blokkeer mensen die negatieve berichten sturen.
- Praat erover met volwassenen die kunnen helpen, zoals je ouders, familie of leerkrachten.